

Hilde INGELS

*Schrijft maandelijks
een levenseindeverhaal
voor vzw Amfora*

Het staat scherp op de website: vzw Amfora is er „voor mensen die weten dat hun leven ten einde loopt”. Hilde INGELS vangt hun verhalen, zet ze met veel empathie op papier, en Isabelle DESMIDT maakt er een kunstig boekje voor de nabestaanden voor, want uit elk verhaal valt iets te leren.

‘Wat wij doen, is veel intiemer dan een rouwprentje’

Patrick VERSTUYFT

Aan het slot van ons gesprek wil Hilde INGELS (49) toch nog vlug even kwijt dat wat zij en Isabelle DESMIDT met de vzw Amfora doen, „een intens en deugddoend iets is voor alle betrokkenen”. Zelf leerde ze al vanaf haar vierde omgaan met „het besef dat de dood heel dicht bij het leven staat”. Toen stierf namelijk haar vader, amper 34 jaar oud. Nu heeft Amfora haar gevonden, niet omgekeerd.

–Stelt u ons Amfora even voor?

We gaan in gesprek met mensen die weten dat ze niet lang meer te leven hebben. Ik teken hun verhaal op. Niet hun levensverhaal van de wieg tot nu, maar wat ze in een uur of anderhalf uur tijd, vaak met hun laatste krachten, als wezenlijke kern willen vertellen over hun leven, hoe ze terugblikken en hoe ze naar de toekomst kijken. We doen dat in de ik-vorm, want zo kom je veel dicht bij iemands leven. Vervolgens werkt Isabelle het verhaal kalligrafisch uit met een handgemaakt boekje in een doosje.

We willen verbindend werken: mensen een kans geven om met hun naasten een gesprek aan te gaan over iets wat vaak moeilijk is en om, zodra ze er niet meer zijn, de naasten iets tastbaars te geven om die persoon levend te houden. Ons werk bieden we kosteloos aan, maar we zijn blij met elke gift. De keerzijde is dat we voortdurend naar sponsoring zoeken.

–Willen mensen niet liever hun levensverhaal kwijt?

Eigenlijk niet. Het contact verloopt meestal via een verpleegkundige van de thuiszorgdienst Palliatieve Zorg Gent-Eeklo. Zij zijn de eerste vertrouwenspersoon en weten wat we willen. We gaan twee keer langs, voor het interview en om het boekje af te geven. In het gesprek ga ik vrij snel naar de kern. Ik vraag naar hun ziekteproces: of dat de relatie met hun naasten heeft beïnvloed, hoe ze kijken naar sterven en de dood... Mensen hebben daar echt deugd aan. Vaak voel ik me intermediair om een gesprek tussen die persoon en zoon, dochter of partner op gang te brengen. De sector die met rouw en rouwverwerking te maken heeft, doet dat meestal na het overlijden. We doen dat voordien. We anticiperen op de dood.

Hilde Ingels: „Het is ongelooflijk hoe sommige mensen omgaan met hun naderende dood.” © Kristof Ghyselinck

–Hoe kwam u daartoe?

Hoewel het al mijn hele leven in me zit, zocht ik dit project niet. Het groeide haast als vanzelf. In Isabelle vond ik de ideale compagnon om in woord en beeld aan de slag te gaan.

„De dood staat heel dicht bij het leven”

–Loert het gevaar niet om de hoek dat u op automatische piloot gaat werken?

Die vraag stelde ik me ook al. We doen tien gesprekken op een jaar. Zelf ervaar ik dat ook niet zo, want elk gesprek is anders. Ik leer daar veel uit. Ik ben mij er ook van bewust dat iemand zijn of haar verhaal kan kleuren. Als er iets delicaats wordt gezegd, dan benoem ik dat en vraag ik of ze dat aspect in het verhaal willen. Ofwel worden die passages eruit gelaten, ofwel worden ze zodanig benoemd dat ze geen probleem vormen. Dat is ook veel intiemer dan een rouw-

prentje. Toch merk ik weinig rancune, conflict of spanning in de verhalen. De mensen lezen het ook altijd na. Soms overlijdt iemand kort na het gesprek en dan geven we het boekje aan de nabestaanden. Dan komt het echt tot een rouwtherapeutisch gesprek, want er is zoveel te vertellen over de overledene.

–Loopt u ook niet het risico dat u oude wonden openrijt?

Soms merk je bij ouderen het verdriet om de kansen die ze nooit hadden: niet kunnen studeren, thuisgebleven voor het gezin, hard gewerkt voor de kinderen zonder zichzelf te kunnen ontplooiën... Ik noem dat geen oude wonden. Uiteindelijk wegen de mooie dingen meer door.

–Komt ook geloof ter sprake?

Onze inspiratie is gekleurd door ons geloof, maar we stellen ons neutraal op. Ik vraag niet op de man of de vrouw of iemand gelooft. Soms beginnen mensen daar zelf over, maar meestal niet. Ik vraag wel naar hun houvast, naar wat hen inspireert. Vaak is dat de familie of de vrienden.

–Welke aspecten keren meestal terug?

Dankbaarheid, om wat ze mochten meemaken, om de familie, de kinderen. Spijt of verdriet natuurlijk, omdat ze bijvoorbeeld de (klein)kinderen niet meer zullen zien opgroeien, bij jongere mensen omdat ze het leven te vroeg moeten loslaten. En er is de wens dat ze geen pijn zouden lijden.

–Waarom moet stervensbegeleiding meer aandacht schenken?

Palliatief verpleegkundigen doen ontzettend belangrijk werk. Toen mijn moeder vorig jaar op haar 82ste overleed, maakte ik dat zelf mee. Mensen zijn ook vaak bang om naar een palliatieve afdeling te gaan, maar het is zo'n mooie omgeving omdat daar nog tijd is. Dat klinkt paradoxaal: de tijd is beperkt en net daar is er tijd. Koester en ondersteun meer dan ooit mensen die daarmee bezig zijn. Hun werk is van onschatbare waarde.

Meer info op www.amfora.vlaanderen.

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be